

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

ในสมัยพระเจ้าเหี้ยนเต้ โจโฉตั้งตัวเป็นมหาอุปราชสำเร็จราชการแผ่นดิน และคิดกำจัดเล่าปี่ซึ่งขณะนั้นครองเมืองซีจิ๋วอยู่ โจโฉตีเมืองเสียวพ่าย และเมืองซีจิ๋ว ซึ่งเป็นหัวเมืองของจ๊กก๊กได้ เล่าปี่หนีไปตัวคนเดียวเข้าพึ่งอ้วนเสี้ยว โจโฉจึงคิดจะไปตี เมืองแห่ฝื่อ ที่กวนอูรักษาครอบครัวของเล่าปี่อยู่ในเมืองนี้ โจโฉได้ให้ เทียนหยก ลวงกวนอูออกมาจากเมืองแห่ฝื่อ และล้อมจับตัวกวนอูไว้

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

เทียหยก ได้ใช้อุบายปล่อยทหารของ เล่าปี่ ที่ โจโฉ จับเป็น
เชลย เข้าไปเป็นไส้ศึกใน เมืองแห่ฝื่อ จน กวนอู เชื่อใจ แล้วให้ แฮ
หัวตุ้นคุมทหารไปทำรบกับ กวนอู และสกัดทางไม่ให้กวนอูกลับเข้าไป
ในเมืองได้ กวนอู จึงคุมทหารหนีไปหยุดพักอยู่บนเขา ทหารไส้ศึก เปิด
ประตูเมืองรับโจโฉเข้าเมือง โจโฉให้จุดไฟเผาเมือง สำหรับครอบคร้ว
เล่าปี่นั้นให้ทหารรักษาไว้ดังเดิม กวนอูตกอยู่ในวงล้อมของโจโฉ

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

เตียวเหลี้ยว

เตียวเหลี้ยวนายทหารของโจโฉ
อาสาเกลี้ยกล่อมกวนอูให้เข้ารับ
ราชการกับโจโฉ เตียวเหลี้ยวเดิมเป็นเบ้
ของลิโป้ ติดตามลิโป้มาตั้งแต่มือง
ตันลิว จนลิโป้ได้ครองเมืองซีจิ๋ว แล้ว
ถูกโจโฉตีแตก

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

ขณะที่ลิโป้ถูกลากตัวไปประหาร ลิโป้โกรธเล่าปี่ที่ไม่ช่วยเหลือ จึงร้องดำไปตลอดทาง เตียวเลี้ยวถูกมัดคุมตัว เดินสวนกับลิโป้ก็ให้สติกับลิโป้ว่า เกิดเป็นชายชาติทหารจะกลัวความตายทำไม กวนอูซึ่งอยู่ในที่นั้นด้วยได้ฟัง ก็เกิดความชื่นชมในความกล้าหาญของเตียวเลี้ยว จึงขอให้โจโฉไว้ชีวิตแก่เตียวเลี้ยว โจโฉก็ยกโทษตายให้เตียวเลี้ยว และรับไว้เป็นทหารของตน

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

ตั้งแต่นั้นเตียวเลี้ยวก็ได้รับราชการใน
สังกัดโจโฉ จนกระทั่งเล่าปี่เป็นศัตรูกับโจโฉ
ตั้งตัวเป็นใหญ่อยู่ที่เมืองซีจิ๋วแทนลิโป้ โจโฉ
จึงยกทัพมาปราบปรามเล่าปี่หนีไปอยู่กับ
อ้วนเสี้ยว เตียวหุยหนีไปอยู่บนเขาบองเอียง
สัน แต่กวนอูถูกล้อมอยู่ใกล้เมืองแท้ฝื่อ

กวนอู

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

เตียวเลี้ยวนายทหารของโจโฉ อาสาเกลี้ยกล่อมกวนอูให้เข้ารับราชการกับโจโฉ โดยกล่าวกับกวนอูว่า หากกวนอู แหกด่านคิดสู้ตายกับกองทัพโจโฉจะมีผิด ๓ ประการกล่าวคือ

๑. เล่าปี กวนอู เตียวหุย สาบานเป็นพี่น้องกันที่สวนดอกท้อ ว่าแม่ไม่ได้เกิดวันเดือนปีเดียวกัน ก็ขอ ตายวันเดือนปีเดียวกัน หากกวนอู ถึงแก่ความตาย ก็จะถือเป็นความผิดข้อที่ ๑

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

๒. เล่าปี่ ซึ่งเป็นเชื้อพระวงศ์คิดกอบกู้บ้านเมือง บัดนี้เล่าปี่ยังไม่สำเร็จการใหญ่ หากกวนอูต้องตายลงเสียก่อน ก็จะถือเป็นความผิดข้อที่ ๒ เพราะมิได้อยู่ช่วยงานเล่าปี่ให้สำเร็จการใหญ่

๓. เล่าปี่ฝากครอบครัวของตนแก่กวนอู หากกวนอูตาย ก็จะถือเป็นความผิดข้อที่ ๓ เพราะหากกวนอูตาย ก็ย่อมไม่มีใครดูแลครอบครัวของเล่าปี่

สามก๊ก ตอนกวนอุไปรับราชการกับโจโฉ

ในที่สุดกวนอุตัดสินใจยอมแพ้ แต่ขอคำมั่นสัญญา ๓ ประการ กับ
เตียวเลี้ยว ฝากไปถึงโจโฉ ว่า

๑. กวนอุขอเป็นข้าพระเจ้าเหี้ยนเต้ตามที่เคยสาบานไว้กับเล่าปี่และเตียว
หุย

๒. ขอปฏิบัติต่อพี่สะใภ้ของตนโดยใช้เงินเบี้ยหวัดของเล่าปี่ที่เคยได้
พระราชทานมาให้พี่สะใภ้ทั้งสอง และห้ามผู้ใดมากล้ากรายเข้าถึงประตู

๓. ถ้ากวนอุรู้ว่าเล่าปี่อยู่ที่ใด ตนก็จะไปหา แม้จะไม่ได้รำลาโจโฉก่อนก็
ตาม

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

โจโฉตกลงให้คำมั่นสัญญาต่อกวนอู ตั้งแต่นั้น กวนอู จึงต้องอยู่รับราชการในสังกัดของโจโฉ โจโฉพยายามที่จะซื้อใจกวนอู อยู่ทุกวันนี้ได้ขาด สามวันแต่เงื้อมมือที่หนึ่ง อีกทั้งพากวนอูไปเฝ้าพระเจ้าเหี้ยนเต้ กวนอูได้รับพระราชทานนามว่า บิเยียงก่ง แปลว่า เจ้าหนวดงาม วันหนึ่งโจโฉเห็นม้าของกวนอูผอมโซ จึงยก ม้าเซ็กเธาว์ ซึ่งเคยเป็นม้าฝีเท้าดีของลิโป้ ม้าเซ็กเธาว์มีกำลังมากวิ่งได้วันละพันลี้

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

ภาษาไทยกับครูพี่ตี่ตี๋ - อาจารย์พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

กวนอู ปลาบปลื้มใจยิ่งนัก ถึงกับหลุดปากออกมาว่า ดีจริงวันใดเมื่อเรารู้ข่าวว่าท่านพี่เล่าปี่อยู่ที่ใด เราจะได้ไปหาเล่าปี่ได้เร็วขึ้น โจโฉจึงมีความวิตกยิ่งนัก ใจหนึ่งก็ชื่นชมกวนอูว่ามีความกตัญญูหาผู้ใดเสมอมิได้ แต่อีกใจหนึ่งรู้สึกน้อยใจที่พยายามเลี้ยงดูกวนอูด้วยทรัพย์สมบัติและยศศักดิ์เท่าใด ก็ไม่สามารถทำให้กวนอูเลื่อมความรักดีต่อเล่าปี่ได้

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

โจโฉจึงปรึกษากับเตียวเลี้ยวว่า เห็นจะเปล่าประโยชน์ที่จะเลี้ยงดูกวนอูอีกต่อไป เตียวเลี้ยวจึงอาสาไปหยั่งฟังความคิดเห็นของกวนอูดูก่อน แล้วเตียวเลี้ยวก็ได้คำตอบจากกวนอูว่า สำหรับโจโฉนั้น กวนอูสำนักในบุญคุณอยู่เสมอ แต่เล่าปี่เป็นพี่ร่วมสาบาน มีคุณแก่กวนอูมาก่อน ถ้าเล่าปี่ตาย กวนอูก็จะตายตามไปด้วยดังที่สาบานไว้ แม้ว่ากวนอูจะต้องจากโจโฉไป ก็จะไม่ลืมบุญคุณของโจโฉ และจะต้องตอบแทนบุญคุณของโจโฉอย่างแน่นอน

สามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ

เตียวเลี้ยวนำความไปบอกโจโฉ โจโฉได้แต่ถอนหายใจ วิตกกังวลที่ไม่สามารถซื้อใจกวนอูมาจากเล่าปี่ได้ ชุนฮกจึงแนะนำแก่โจโฉว่า เมื่อกวนอูบอกว่าจะแทนคุณก่อนจากไป เพราะฉะนั้น เวลามีสึกก็อย่าให้กวนอูออกรบ เพราะถ้ายังไม่มี ความชอบ กวนอู ก็จะยังอยู่กับโจโฉเป็นมั่นคง โจโฉ เห็นด้วยกับชุนฮก

น้ำใจของโจโฉ

โจโฉเป็นมหาอุปราชของพระเจ้าเหี้ยนเต้ เป็นขุนพลผู้มีฝีมือ มี
กลยุทธ์ และ ทะนงองอาจ แต่เมื่อจะทำการใดมักจะหารือเหล่าขุนนาง
เพื่อฟังความคิดเห็นต่างๆ เช่นตอนที่ยกทัพกวาดล้างโจโฉถามขุนนาง
ว่า “ท่านทั้งปวงจะเห็นประการใด” ขุนนางทั้งหลายได้แก่ ชุนฮก กุยก
แกล เตียวเลี้ยวและเทียหยก ต่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ
จนโจโฉเห็นชอบด้วยแล้วจึงสั่งการ

น้ำใจของโจโฉ

การตัดสินใจของโจโฉมักขึ้นอยู่กับเหตุผล ดังจะเห็นได้จากตอนที่เตียวเลี้ยวนำข้อเสนอของกวนอูมาแจ้งแก่โจโฉ โจโฉพิจารณาเห็นว่าที่กวนอูจะขอเป็นข้าพระเจ้าเหี้ยนเต้เท่ากับได้เข้ามา อยู่ในบังคับบัญชาของตน “เราเป็นถึงมหาอุปราช กวนอูจะยอมเป็นข้าพระเจ้าเหี้ยนเต้ก็เหมือนเป็นบ่าวเรา ถ้าเราบังคับบัญชาการประการใด กวนอูก็จะไม่ขัดได้” โจโฉจึงยอมรับข้อเสนอข้อแรกของกวนอูได้

น้ำใจของโจโฉ

เมื่อกวนอูเสนอเงื่อนไขข้อที่สองว่าจะขอดูแลภรรยาทั้งสองของเล่าปี่ “ แลอยากให้ผู้ใดเข้าออกกล้ากราบเข้าถึงประตูที่อยู่ได้ ” โจโฉยืนยันว่า “ ทุกวันนี้อย่าว่าแต่ภรรยาเล่าปี่เลย ถึงภรรยาผู้น้อยลงไปเราก็มิได้ให้ทำหยาบช้า ” อาจกล่าวได้ว่าโจโฉรักษาน้ำใจของผู้ที่อยู่ได้ปกครองของตนโดยไม่ยุ่งเกี่ยวและรังแก ภรรยาของผู้น้อย

น้ำใจของโจโฉ

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อถึงคราวจะต้องใช้กลยุทธ์เอาชนะฝ่ายตรงข้าม โจโฉก็คิด “ขอยืมมือ” ผู้อื่นทำการนี้ได้ ดังจะเห็นได้จากตอนที่โจโฉให้กวนอูกับนางทั้งสองอยู่ในเรือเดียวกันเพราะ “หวังจะให้กวนอูคิดทำร้ายพี่สะใภ้ น้ำใจจะได้แตกออกจากเล่าปี่ จะได้เป็นสิทธิ์แก่ตัว”

น้ำใจของโจโฉ

โจโฉต้องการให้กวนอูมีใจสามิภักดิ์ต่อตนจึงพยายามเอาใจทุกโอกาส เช่น เมื่อเชิญมากินอาหารก็ “จัดแจงให้กวนอูนั่งที่สูงกว่าขุนนางทั้งปวง แล้วให้เครื่องเงินเครื่องทอง และแพรอย่างดีแก่กวนอูเป็นอันมาก” เมื่อ เห็นกวนอูใส่เสื้อขาดก็เอาเสื้ออย่างดีมาให้ และเมื่อเห็นกวนอูขี่ม้าปลอมก็เอาม้าฝีเท้าดีมาให้ แต่ทั้งๆที่ทำนุบำรุงกวนอูด้วยยศศักดิ์ศฤงคารบริวาร กวนอูก็ยังแสดงว่าภักดิ์ต่อเล่าปี่อยู่เหมือนเดิม

น้ำใจของโจโฉ

โจโฉต้องการให้กวนอูมีใจสามิภักดิ์ต่อตนจึงพยายามเอาใจทุกโอกาส เช่น เมื่อเชิญมากินอาหารก็ “จัดแจงให้กวนอูนั่งที่สูงกว่าขุนนางทั้งปวง แล้วให้เครื่องเงินเครื่องทอง และแพรอย่างดีแก่กวนอูเป็นอันมาก” เมื่อ เห็นกวนอูใส่เสื้อขาดก็เอาเสื้ออย่างดีมาให้ และเมื่อเห็นกวนอูขี่ม้าปลอมก็เอาม้าฝีเท้าดีมาให้ แต่ทั้งๆที่ทำนุบำรุงกวนอูด้วยยศศักดิ์ศฤงคารบริวาร กวนอูก็ยังแสดงว่ารักดีต่อเล่าปี่อยู่เหมือนเดิมโจโฉจึงคิดน้อยใจ และในที่สุดก็ปลงใจยอมปล่อยกวนอูไป

น้ำใจของโจโฉ

อาจกล่าวได้ว่าโจโฉเป็นคนที่มีความมานะ เพียรทำทุกวิธีที่จะได้ตัวลูกน้องผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีมาเป็นกำลัง แต่เมื่อไม่สำเร็จก็ยอมจำนนมิได้ตั้งต้นบังคับให้เขาอยู่ต่อไป

น้ำใจของโจโฉ

โจโฉเป็นตัวละครที่มีอุปนิสัยและพฤติกรรมทั้งส่วนดีและส่วนเสีย ทำให้ผู้อ่านมีทัศนคติต่อบทบาทของโจโฉต่างกัน พวกหนึ่งอาจจะเห็นด้วยกับฉายาที่ยาขอบตั้งให้ว่า “โจโฉ ผู้ไม่ยอมให้โลกทรยศ” ซึ่ง หมายความว่าโจโฉจะเป็นฝ่ายทรยศผู้อื่นก่อนที่จะถูกผู้อื่นทรยศตน ในแง่นี้โจโฉจึงไม่ใช่คนดีนัก

น้ำใจของโจโฉ

ต่างกับทรศนะของ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งกล่าวว่า “...ยิ่งได้อ่านสามก๊กมากครั้งเข้า ก็ยิ่งมีใจฝักใฝ่เป็นข้างโจโฉมากขึ้น... จึงนึกว่าลองเขียนสามก๊กแบบเล่านิทาน แต่จะทำใจเป็นฝ่ายโจโฉตลอดเรื่อง” หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ตั้งฉายาให้โจโฉว่า “โจโฉ นายกตลอคกาล” เพราะโจโฉสามารถดำรงตำแหน่งขุนนางของพระเจ้าเหี้ยนเต้ไปจนถึงอายุขัยของตน นับว่าเป็นผู้ปกครองที่มีความสามารถคนหนึ่ง

ความสามัคคีของกวนอู

กวนอูเป็นคนที่สามัคคีต่อเจ้านายด้วยจิตใจที่มั่นคงแน่วแน่ เมื่อจะกระทำการใดก็จะคิดถึงประโยชน์ต่อเล่าปี่อยู่เสมอ ดังจะเห็นได้จากการที่กวนอูกุ้มครองดูแลภรรยาของเล่าปี่อย่างดีตามที่รับคำจากเล่าปี่ไว้ แม้เมื่อมาเข้ากับโจโฉก็เล็งเห็นประโยชน์เพื่อเล่าปี่เป็นสำคัญ

เล่าปี่

ความสามัคคีของกวนอู

เตียวเลี้ยวเข้าใจความมุ่งมั่นข้อนี้ของกวนอู เมื่อมาเจรจาเกลี้ยกล่อมกวนอูเตียวเลี้ยวจึงอ้างถึงเล่าปี่ว่า ถ้ากวนอูไม่ยอมอยู่กับโจโฉ แต่ยังคงดันจะสู้รบต่อไปหากตายไปก็จะหมดโอกาสที่จะไปช่วยเหลือเล่าปี่ได้ และจะไม่มีใครดูแลภรรยาของเล่าปี่อีกด้วย กวนอูจึงเห็นจริงตามนั้น

ความสามัคคีของกวนอู

กวนอูไม่ปิดบังเจ้านายใหม่กว่าตนยังมีใจจงรักต่อเจ้านายเก่าอยู่ เมื่อได้เสื่อใหม่จากโจโฉ กวนอูสวมไว้ข้างใน โดยสวมเสื่อเก่าที่เล่าปีให้ ทับอีกทีหนึ่งและบอกโจโฉว่า “ ครั้นจะเอาเสื่อใหม่นั้นใส่ชั้นนอก คนทั้งปวงจะครหาจินทาว่าได้ใหม่แล้วลืมเก่า ” คำพูดของกวนอูมีใน ความหมายว่า แม้จะมีเจ้านายใหม่ก็ยังไม่ลืมเจ้านายเก่า

ความสามัคคีของกวนอู

เมื่อได้ม้าเซกเธาว์จากโจโฉ กวนอูดีใจมากและบอกโจโฉว่า “ม้าเซกเธาว์ตัวนี้มีกำลังมาก เดินทางได้วันละหมื่นเส้น แม้ข้าพเจ้ารู้ข่าวว่าเล่าปี่อยู่ที่ใด ถึงมาตรว่าไกลก็จะไปหาได้โดยเร็ว” โจโฉจึงแจ้งประจักษ์จากคำตอบนี้ว่า “กวนอูก็คิดรักเล่าปี่อยู่มิได้ขาด” อันที่จริง กวนอูก็สำนึกในบุญคุณของโจโฉเหมือนกัน แต่ไม่เท่าเล่าปี่ เพราะกวนอูเห็นว่า “เล่าปี่นั้นมีคุณแก่เราก่อน”

ความสามัคคีของกวนอู

อีกทั้งยังได้สาบานเป็นพี่น้องกันไว้ด้วย เมื่อกวนอูตัดสินใจจากโจโฉไปหาเล่าปี่ กวนอูก็ได้สัญญาว่าจะทดแทนบุญคุณโจโฉ และทำตามคำพูดจริงๆ เมื่อปล่อยโจโฉหนีไปจากเงื้อมมือของซุนกวนและเล่าปี่ เท่ากับกวนอูได้ช่วยชีวิตโจโฉผู้มีบุญคุณไว้เป็นการตอบแทนแล้ว นับได้ว่ากวนอูเป็นแบบอย่างของผู้ที่รักษาความสัตย์

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา
  - ให้ความรู้ลึกลับในศาสตร์ต่างๆ เช่น ยุทธศาสตร์ ปรัชญา จิตวิทยา ตลอดจนการศึกษา ธรรมชาติของชีวิตมนุษย์

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

- สามก๊กไม่ได้แฝงอิทธิปาฏิหาริย์เกินความสามารถของสามัญชน จึงทำให้ผู้อ่านได้เห็นชีวิตของตัวละครทั้งหมดในลักษณะของคนจริงๆ ความรู้ ความคิดและสติปัญญา ที่ได้จากการอ่านจึงเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้อ่าน อาทิ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อเพื่อน ต่อประเทศชาติ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

“คำโบราณกล่าวไว้ว่า
ธรรมดาอุปมาเหมือนอย่างเสื้อผ้า
ขาดแลหายแล้วหาใหม่ได้ พี่น้อง
เหมือนแขนซ้ายขวา ขาดแล้ว
ยากที่จะต่อได้”

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

“ธรรมดาเกิดมาเป็นมนุษย์ อันโรค
และความตายจะกำหนดวันมิได้”

“ยาดีกินขมปากแต่เป็นประโยชน์
แก่คนไข้ คนซึ่งกล่าวคำไม่เพราะเหตุ
เป็นประโยชน์แก่กาลภายหน้า”

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ว่า ตัวละครเป็นใครและมีบทบาทในเรื่อง
อย่างไรด้วยการพิจารณาจากบริบทประกอบ มีสำนวนเปรียบเทียบที่คม
คาย บทสนทนาของตัวละครแสดงถึงวาทศิลป์ในการเจรจาความ มีการ
ใช้ภาษาที่นุ่มนวลใจที่ดี

มีสำนวนเฉพาะตัว นับว่าเป็นศิลปะในการแปลวรรณกรรมจาก
ภาษาจีนที่เป็นตัวอย่างของการเขียนร้อยแก้วที่ดี สื่อความหมาย
ความรู้สึก อารมณ์ความคิดได้ชัดเจน เช่น

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

“อ๋องอุ้นจึงว่าวันนี้แผ่นดินร้อนทุก
เส้นหญ้าเจ้าก็ยอมแข็งอยู่แล้ว พระเจ้า
เหียนเต๋นนั้นอุปมาดังฟองไก่อันวางอยู่บน
ศิลา ชุนนางกับอาณาประชาราษฎร์นั้น
อุปมาดังหยากเยื่ออันไถลกองเพลิงมิได้รู้ว่า
ความหมาย จะมาถึงเมื่อใด”

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

๓. มีอิทธิพลสำหรับวรรณคดียุคหลังๆทำให้เกิดสามก๊กมีหลายสำนวน ได้แก่
- สามก๊กฉบับวณิชก ของยาขอบ
  - สามก๊กฉบับโจโฉนายกตลอดกาล ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช
  - สามก๊กฉบับร้านกาแฟ ของ นายหนหวย
  - สามก๊กฉบับปริทัศน์ ของ เขียวชัย เขียววรเมธ
  - อินไซด์สามก๊ก ของ อ.ร.ด.
  - สามก๊กฉบับการ์ตูน สำหรับเยาวชน

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

๔. สามก๊กมีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของสุนทรภู่ เช่น ในเรื่องพระอภัยมณี นางวาสิมิตีความ เฉลียวฉลาดมาจากมคทาย เหมือนขงเบ้ง อูศเรนมี จุดจบ คือ กระจักโลหิต เหมือนจิวอี้

๕. นำมาแสดงละครนอกเป็นตอนๆ เช่น อ่องอู่ยกำจัดตั้งโต๊ะ ตอนจิวอี้กระจักโลหิต หลวงพัฒน์พงศ์ภักดี (ทิม สุขยางค์) เป็นผู้ นำมาแต่งและแสดงเป็นบทละครนอก และเป็นที่ยินยอมเป็นอย่างยิ่ง